

Culemborg, 3 september 2017

Tekst: Marcus 10: 13-22

Thema: 'Koningskinderen'

Voorganger: ds. Henri Veldhuis

De tekst voor de preek is gekozen bij het beeld 'Koningskinderen', gemaakt door Mirjam Beuker, dat ik kreeg bij mijn 25 jarig ambtsjubileum.

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Een jaar of 28 geleden zat ik aan het einde van een zonnige middag nog te studeren in de zolderkamer van ons huis in Houten. Door het open raam hoorde ik toen een jongetje huilen. Ik keek even naar buiten en zag hem daar zitten, een buurjongetje, midden op straat. Hij kon niet opstaan en weglopen, want andere kinderen hadden de veters van zijn schoenen aan elkaar geknoopt, zodat hij nu moederziel alleen op straat zat.

Ik voelde even een vlag van boosheid en medelijden door me heen gaan; dat beeld greep me aan. Maar tegelijkertijd wist ik ook: dat arme jongetje op straat ráákt mij zo, omdat ik zelf vroeger ook gepest ben. Eventjes heb ik nu niet alleen verdriet om dat jongetje op straat, maar ook om mijzelf, om het jongetje in mijzelf.

Zo gaat het vaak als wij verdriet hebben om de pijn van een kind, van iemand anders uit onze kring, of in het nieuws. Afgelopen tijd waren er veel documentaires op TV over prinses Diana, die twintig jaar geleden verongelukte. Heel de wereld was op haar verliefd, heel de wereld was verdrietig om haar plotselinge dood. Uiteindelijk rouwden we om onszelf, om de mooiste dromen en beelden die verloren gingen in onszelf.

Als er tijdens een uitvaartdienst veel tranen zijn, is dat niet alleen uit verdriet om de overledene van die dag. Het raakt vaak aan ander jong of oud verdriet van onszelf. Met andere woorden, vaak projecteren we onze eigen emoties op iemand anders, een kind of een volwassene, van wie de lotgevallen raken aan onze eigen levensgeschiedenis.

Dat is helemaal niet erg zulke projecties, dat is normaal. Maar het is wel goed dat we ons er bewust van zijn. Anders maken we anderen, - misschien ook onze eigen kinderen -, gevangene van onze projecties, ons verdriet, waardoor angst of verdriet kan worden overgedragen van geslacht op geslacht.

Vaak worden we ook in ons gevoel geraakt door kinderen, die dan gemakkelijk slachtoffer kunnen worden van onze projecties, als we ons daarvan niet bewust zijn. Kinderen die huilen, die verdrietig zijn; kinderen die lachen en gelukkig zijn; kinderen kunnen ons diep raken, raken in ons grote verlangen, onze mooiste dromen, ons diepste verdriet. En als kinderen ons verdriet dan zien, of onze angst, dan nemen ze die misschien over, en gaan ze die meedragen in hun eigen leven.

Kinderen kunnen onze dromen of idylles van een onschuldig en gelukkig leven ook gemakkelijk *stuk breken*, als we zien hoe hard kinderen al kunnen zijn voor elkaar, in de jungle van het schoolplein of op straat. Hun binnenste angst of pijn kan kinderen aanzetten tot schokkend gedrag. Dan zie je dat er later oorlog kan komen, als ze niet opgroeien in een goede opvoedende omgeving. En via de spiegel van zo'n kind zien we misschien iets van de pijn en boosheid die leven in onszelf.

Als we beseffen dat kinderen vaak weten te raken aan het kind in ons zelf, kunnen we onszelf beter begrijpen, kunnen we kinderen beter en vrijer opvoeden. En dan kunnen we dat bekende verhaal over Jezus en de kinderen die bij Hem worden gebracht misschien nog beter begrijpen.

We lezen over ouders die hun kind bij Jezus brengen om door Hem te worden aangeraakt. Dat is een mooie actie die veel zegt over de ouders. Want wanneer jij je kind, het allermooiste van je leven, bij Jezus brengt, dan breng je eigenlijk ook jezelf bij Jezus, met de stille wens dat jij ook zelf door Hem wordt aangeraakt, aangeraakt door zijn liefde, door Gods liefde, aangeraakt door de zegen van zijn handen.

Als we ons dat realiseren, dat onze verlangens voor een kind vaak verlangens zijn voor ons zelf, - dus dat we in zo'n geval eigenlijk onszelf ook bij Jezus brengen, ons eigen innerlijke kind -, dan zou het zo mooi zijn, als we dat ook een keer durven zeggen, tegen God, of tegen een mens van wie jij zo graag de zegen krijgt. Dan zeg je tegen hem of haar: "Mag ik bij je komen? Mag ik veilig zijn bij God en jou? Zou je me willen aanraken, omhelzen en zegenen?"

Dat vinden we vaak niet zo gemakkelijk, als we volwassen zijn geworden, om dan nog stem te geven aan dat kind in jou. Als vader of moeder breng je misschien je kind naar het kinderkerstfeest; maar kun je ook goed zorgen voor het kind in jezelf, dat kind dat je plotseling zo sterk voelt op dat kerstfeest, - of bij dat hulpeloze jochie op straat?

"Nee", zo zeggen we dan misschien, net zoals die leerlingen van Jezus: "voor kinderen heeft Jezus geen tijd. Die heeft belangrijkere dingen te doen. Dat is een groot profeet voor de

volwassen wereld. Dat geneuzel met kinderen op zoete zondagschoolplaatjes; leuk al die versiering, maar het echte werk is voor volwassenen, volwassenen zoals ik.”

Wat erg, dat uitgerekend Jezus' eigen leerlingen, dat de eerste gemeente van Christus ouders en kinderen afhoudt van Jezus, - dat die hun verlangen om aangeraakt en gezegend te worden blokkeert en schoffeert. Je kunt boos worden op zulke leerlingen en volgelingen van Jezus.

Maar wie zijn dat, die leerlingen? Dat zijn wij zèlf. Wij zijn het zelf, als wij dat eigen kind van ons eigen hart niet de ruimte geven om gezegend en omhelsd te worden door Jezus. We vinden van onszelf dat we nu zó sterk en volwassen moeten zijn, dat we ons niet meer met al onze kwetsbare verlangens en verdrietigheden hoeven laten troosten en zegenen door Jezus. Dat is soft, te kwetsbaar of te kinderachtig.

“Maar”, zo zegt Jezus dan, “wanneer jij niet kunt worden als een kind, dan kun je het Koninkrijk van God niet binnengaan.” Anders gezegd: Als jij zo streng blijft tegenover dat kind in jou zelf, zo streng en bot als de leerlingen tegenover de kinderen van die ouders, dan kun je het Koninkrijk van God niet binnengaan. Want dan blokkeer je voor jezelf de weg naar het Koninkrijk Gods. Dan onthoud je voor jezelf het mooiste dat je kunt krijgen.

Misschien heb je als kind en jongere een moeilijke en eenzame jeugd gehad. Misschien was er weinig liefde, waren er weinig mensen die je aanraakten, omhelsden en zegenden. Daardoor draag je nu misschien een kind bij je met verdriet en eenzaamheid. Dat zijn diepe emoties waarin je geraakt kunt worden, bijvoorbeeld wanneer je ziet dat je eigen kind gepest wordt.

Maar nú ben je al lang volwassen, en wie moet er nu als eerste zorgen voor dat kind in jezelf? Dat ben jij zelf, de grote Henri voor de kleine Henri, de grote Jan voor de kleine Jan, de grote Anne voor de kleine Anne.

Je mag eraan werken om oude pijn een plaats te geven, verwerken misschien dat je ouders het niet zo goed hebben gedaan. Maar *jij* bent nu de eerst verantwoordelijke voor dat kind in jezelf. *Jij* moet er nu voor zorgen, dat die kritische leerlingen in jouw eigen hart worden toegesproken, zodat ze geen barrières meer opwerpen tussen jou, tussen dat kind in jou en Jezus. Als jij niet kunt zorgen voor jezelf, kan Jezus ook niet goed zorgen voor jou, en kun je zijn Koninkrijk niet binnengaan, want je houdt jezelf tegen.

Die ouders die met hun kinderen bij Jezus komen, weten ons te raken, want we zijn het *zelf*. We willen allemaal zo graag worden aangeraakt in liefde, omhelsd en gezegend. Maar die strenge leerlingen, die ons tegenhouden in dat verlangen, dat zijn we ook zelf, wanneer we elkaar tegenhouden, of onszelf.

Daarvoor kunnen we allerlei redenen hebben. Misschien zijn we bang dat we toch niet veilig zijn bij Jezus, of bij die ander, bij die man of die vrouw. Of we zijn te trots om zó kwetsbaar te zijn. Of we voelen ons te kwetsbaar om ons daarin zó te laten zien. Of we vinden onszelf te belangrijk om te geloven als een kind.

Misschien klinkt het een beetje te kinderlijk of sentimenteel, wanneer ik nu steeds praat over ‘het kind in onszelf’ en ‘geloven als een kind’. Maar zo is dat niet bedoeld. Want ik spreek jullie

en mezelf aan als volwassen mensen, die door Jezus gevraagd worden om op een *volwassen* manier te zorgen voor hun kinderen, ook voor het kind in ons zelf.

Want dat kind van vroeger, van die eerst jaren, blijft er altijd, blijven we altijd in ons meedragen, met al zijn of haar geluk en verdriet. In dat kind ligt ook de bron verscholen van onze vitaliteit en levensvreugde, een bron die begraven kan zijn, maar ook weer kan worden opengelegd, wanneer wij als eerst verantwoordelijke zorgen voor dat kind.

Als wij die zorgtaak op ons nemen, verantwoordelijk en kwetsbaar, - in geloof en verlangen aangeraakt door Jezus -, dan kan dat innerlijke kind opnieuw geboren worden, erkend, geadopteerd, geïntegreerd in ons volwassen leven.

Wat er dan bijvoorbeeld kan gebeuren zien we in het verhaal van de volgende verzen. Er komt een man bij Jezus, met een grote vraag, de grootste vraag van zijn leven. Volgens Matteüs was het nog een jongeman, maar dat maakt niet uit. Want het is een vraag van elke leeftijd, ook als je 62 bent. "Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven" "Wat moet ik doen om echt te gaan leven, integer, gelukkig en zuiver als een kind van God?"

Jezus geeft die man met zijn grote verlangen en zijn grote vraag ook een groot antwoord: "Verkoop alles, verdeel alles onder de armen en volg mij." - Denk nou niet dat Jezus die jongeman overvraagt, al voelen wij dat misschien zo. Jezus wil de grote vraag van die man serieus nemen, niet met een onmogelijk antwoord, maar door hem een weg te wijzen die werkelijk zou beantwoorden aan de schitterende roeping van zijn hart.

De man gaat naar huis, want er zijn nog teveel stemmen in zijn hart die hem de weg blokkeren, die hem afraden om zo'n radicaal en onverstandig besluit te nemen de stem van Jezus te volgen, de stem van Gods Koninkrijk. Die innerlijke strijd met strenge leerlingen, met die gelovige, verstandige leerlingen in ons eigen hart, die hun hoofd schudden over de dromen van ons hart, kan een leven lang duren. - En ieder van ons kan van God zijn eigen grote antwoord krijgen op zijn eigen vraag. Die voor de ander is niet bij voorbaat die van jou.

We weten niet hoe het later met die jongeman is gegaan. Misschien liet die stem van Jezus hem niet meer los. Misschien bracht hij zijn eigen kinderen bij Jezus. Misschien brachten zijn eigen kinderen hem wel bij Jezus, alsnog.

Want kinderen kunnen in ons wakker roepen wat al zolang verborgen lag in ons hart, niet alleen oud verdriet of oude pijn, maar ook oud geloof en oude dromen. Kinderen kunnen aanstekelijk werken op ons eigen kind, zodat we zelf ook gek durven doen, nieuwe dingen gaan doen, durven aanraken en zegenen, een andere baan kiezen, een nieuwe hobby, of nieuwe zorg voor elkaar die ons veel vreugde geeft.

Toen het beeld van Mirjam Beuker klaar was en ik er een poosje naar keek in haar atelier, zei ik tegen haar: "Je zou het nu misschien niet denken van die mondige Henri, maar ik was vroeger dat rechter kind, dat verlegen naar beneden kijkt, half verscholen achter die stoere jongen met een kroon op z'n hoofd. Toen was ik zo, en dat jochie is er steeds nog wel. Maar ik weet nu ook, dat in elk kind een koningskind schuilgaat, een kind dat naar voren mag komen met een kroon op zijn hoofd.

Jezus zoekt ons op, - en in Hem God zelf -, om ons te wijzen op dat koningskind in anderen en in onszelf. Hij wil graag dat we dat kind niet meer afwijzen en beschaamd maken, het nooit meer alleen laten, het niet meer haten of mishandelen, - maar om er voor te zorgen. Spreek die veroordelende leerlingen in jezelf krachtig toe, maak ruim baan, breng je kinderen bij Jezus die hen zegent en omarmt, - en doe het zelf ook.

Gun jezelf die kroon, want dat is wat er gebeurt als je gezegend wordt, - door Jezus, door God, door een ander die jou liefheeft in Gods naam: dan wordt je gekroond. Als volwassen kind ga je Gods Koninkrijk binnen, met opgeheven hoofd.

Amen

Gebed van de zondag

God van vrede,
Als we bij elkaar komen als uw gemeente,
laten we vooral onze buitenkant zien,
met van binnen heel veel
waar weinig mensen van weten,
of misschien wel niemand.
Maar dat allerbinnenste,
dat zo mooi is of zo verdrietig,
en altijd zo kwetsbaar,
nemen we wel mee naar U
in deze kerkdienst.
Juist dáár hopen we
geraakt te worden,
door uw Woord en Geest.
Geest van God,
maak ons zo veilig
bij elkaar en bij U,
dat we vandaag
en komende week
lief en leed durven delen.
Zoals U zichzelf hebt laten zien
en gegeven aan ons,
in Jezus uw Zoon.
Amen